

Lakialoite LA 40/2018 vp

Paavo Väyrynen kp

Lakialoite laiksi yhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnalle

EDUSKUNNALLE

Lakialoitteessa ehdotetaan, että yhdistyslakiin lisätään säädös, jolla estetään se, että aluehallintoviraston lain 20 §:n nojalla antama oikeus yhdistyksen ylimääräisen yleisen kokouksen järjestämisestä mitätöidään valitusmenettelyn kautta.

PERUSTELUT

Yhdistyslain 20 §:ssä säädetään yhdistyksen yleisten kokousten järjestämisestä:

"Yhdistyksen kokous on pidettävä säännöissä määrättyinä aikana. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus vaatia kokouksen pitämistä.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on pidettävä, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jos yhdistyksen jäsenenä sääntöjen mukaan voi olla vain yhdistyksiä tai yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä, voidaan säännöissä määrätä, että vähemmistö, joka voi vaatia ylimääräisen kokouksen pitämistä, on pienempi tai suurempi kuin yksi kymmenesosa. Muun yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä vain pienemmästä vähemmistöstä.

Vaatus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla."

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on siis pidettävä myös silloin, kun vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle, aluehallintoviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella.

Yhdistyslain 20 §:n 3 momentilla on pyritty turvaamaan se, että yhdistyksen jäsenet voivat saada tarvittaessa aikaan nopeasti yhdistyksen ylimääräisen yleisen kokouksen myös voidakseen valita

Lakialoite LA 40/2018 vp

sille uuden hallituksen. Tämä menettely saattaa kuitenkin mitätöityä siten, että hallitus valittaa aluehallintoviraston päätöksestä hallinto-oikeuteen ja lopulta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Yhdistysten jäsenten oikeusturvan takaamiseksi ehdotetaan, että yhdistyslakiin otetaan säädös, jolla määrätään, että aluehallintoviraston 20 §:n 3 momentin mukaisesta päätöksestä antaa oikeus yleisen kokouksen koolle kutsumiseen ei voida valittaa hallinto-oikeuteen. On huomattava, että aluehallintovirasto tutkii huolellisesti jäsenten esittämän vaatimuksen ennen kuin se oikeuttaa kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen kutsumaan kokous koolle.

Ehdotetun uuden 20 a §:n lisääminen lakiin turvaisi tarvittaessa sen, että yhdistykselle saataisiin nopeasti valituksi jäsenten enemmistön tahdon mukainen hallitus ja yhdistyksen nimenkirjoittaja yhdistysrekisterissä muuttuisi. Tällä olisi merkitystä erityisesti poliittisten puolueiden osalta, sillä vaalilaki perustuu siihen, että puolueen nimenkirjoittajalla on oikeus toimia sen vaaliasiamiehenä.

Ylimääräisessä yleisessä kokouksessa vähemmistöön jääneiden jäsenten oikeusturva toteutuisi sitä kautta, että heillä olisi yhdistyslain mukainen oikeus moittia siinä tehtyjä päätöksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

yhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään yhdistyslakiin (503/1989) uusi 20 a § seuraavasti:

20 a §

Kielto valittaa aluehallintoviraston päätöksestä

Aluehallintoviraston 20 §:n 3 momentin perusteella antamasta päätöksestä, jolla yhdistyksen jäsen oikeutetaan kutsumaan koolle yhdistyksen yleinen kokous, ei voida valittaa hallinto-oikeuteen.

Tämän oikeuden nojalla järjestetyn yleisen kokouksen päätöksiin sovelletaan yhdistyslain yleisiä säännöksiä yhdistyksen päätöksen mitättömyydestä tai moittimisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2018.

Lakialoite LA 40/2018 vp

Helsingissä 2.10.2018

Paavo Väyrynen kp